

Chợ dân sinh - sinh kế của người dân

KỶ II: CHỢ BỊ “BỎ QUÊN”

Như chúng tôi đã đề cập ở kỳ trước, mặc dù có vai trò và hiệu quả rõ rệt nhưng hạ tầng chợ dân sinh hiện nay đang xuống cấp và có nhiều bất cập, chủ yếu xuất phát từ cách quản lý, đầu tư chưa đồng bộ, kém hiệu quả và khó khăn trong nguồn lực đầu tư.

Chợ hải sản Đông Minh (Tiền Hải) xuống cấp trầm trọng, tiểu thương phải dùng bạt che chắn tạm để kinh doanh.

Chợ xuống cấp

Khảo sát thực trạng những chợ đang xuống cấp trên địa bàn tỉnh, khi chúng tôi có mặt ở chợ hải sản Đông Minh (Tiền Hải), các tiểu thương vây quanh để bày tỏ bức xúc trước tình trạng chợ không còn là chợ nữa. Bà con kinh doanh ở đây cho biết, chợ được đầu tư mở rộng và sửa chữa từ năm 2006. Sau 18 năm hoạt động, nhiều hàng mục hạ tầng của chợ bắt đầu hư hỏng. Bảo số 3 vừa qua đã làm sập hoạt động, nhiều hàng mục hạ tầng của chợ bắt đầu hư hỏng. Bảo số 3 vừa qua đã làm sập hoạt động, nhiều hàng mục hạ tầng của chợ bắt đầu hư hỏng.

dùng bạt che chắn nắng, mưa. Bà con cho biết, mưa, nắng thì trước mắt cố gắng khắc phục tạm thời được, nhưng lo lắng nhất là một số tấm tôn còn mắc lại, hệ thống xà, khung thép đã han gỉ, một thùng, có thể đổ bất cứ lúc nào. Vì mưu sinh nên bà con đành phải chấp nhận nguy hiểm, vẫn hàng ngày ra chợ buôn bán.

cốt thép đã han gỉ, mái lán bằng fibro xi măng lâu ngày bị vỡ, thùng lỗ chỗ, bà con tiểu thương dùng thùng bao bì, vải, nilon che chắn tạm bợ nên chợ vốn lụp xụp nay lại thêm tối và nhếch nhác. Không riêng chợ Phố, rất nhiều chợ trên địa bàn tỉnh được đầu tư trong giai đoạn 2005 - 2015 hiện nay hạ tầng cũng đang xuống cấp, không đáp ứng nhu cầu mua bán của tiểu thương và người dân. Đơn cử như chợ Niêm, xã Vũ Ninh (Kiến Xương), chợ thị trấn Vũ Thư, chợ Thông, xã Hòa Bình (Vũ Thư), chợ Vô Hối, xã Đông Kinh (Đông Hưng)... ngoài các ki ốt, lán bán hàng bị hư hỏng tường,

cột, kèo, mái thì cốt nền chợ hiện nay thấp hơn so với xung quanh nên mỗi khi trời mưa là ngập úng. Hệ thống thoát nước, công trình vệ sinh cũng không còn bảo đảm gây bức xúc cho người dân và tiểu thương.

Vì đâu nên nổi

Có nhiều nguyên nhân dẫn đến tình trạng xuống cấp hạ tầng chợ dân sinh, trong đó nguyên nhân chính là sự thiếu đầu tư từ phía chính quyền địa phương. Ông Phạm Anh Hùng, Phó Chủ tịch UBND xã Dương Hồng Thủy (Thái Thụy) chia sẻ: Dù biết chợ đóng vai trò quan trọng trong việc thúc đẩy kinh tế nông nghiệp địa phương và góp phần bảo đảm an sinh xã hội, tuy nhiên kinh phí đầu tư cho chợ luôn bằng 0. Số tiền thu phí từ chợ không đủ để tái đầu tư sửa chữa, nâng cấp. Ngân sách địa phương hạn hẹp phải ưu tiên đầu tư rất nhiều công trình quan trọng, cấp bách như trường học, trạm y tế, đường giao thông, hệ thống vỉa hè, thoát nước khu dân cư... Sau sáp nhập địa giới hành chính, xã có tới 3 chợ, đầu tư cải tạo, nâng cấp cần tới hơn 20 tỷ đồng nên UBND xã chưa thể bố trí ngân sách đầu tư được.

Hiện nay, các chợ dân sinh do nhà nước đầu tư đều được giao khoán cho tổ chức, cá nhân quản lý, khai thác. Phần lớn các ban quản lý chợ không chỉ buông lỏng công tác quản lý hạ tầng mà còn có tâm lý ăn thu, không tái đầu tư, ủy thác

cho chính quyền địa phương trong việc sửa chữa, cải tạo chợ theo định kỳ khiến hạ tầng chợ nhanh xuống cấp.

Ông Phạm Hùng Vương, Phó Trưởng phòng Kinh tế - Hạ tầng huyện Đông Hưng cho biết: Ngoài yếu tố xâm thực của thời gian, một trong những nguyên nhân làm hạ tầng chợ xuống cấp là do ý thức bảo quản, giữ gìn chợ của tiểu thương và người tiêu dùng cũng chưa được nâng cao. Nhiều tiểu thương không chú ý đến việc vệ sinh nơi bán hàng, người tiêu dùng xả rác vô tội vạ gây ảnh hưởng đến toàn bộ không gian, môi trường chợ và trực tiếp tác động đến chất lượng gian hàng, ki ốt, hệ thống cấp thoát nước, công trình vệ sinh... của chợ.

Hệ lụy đáng lo

Hạ tầng chợ dân sinh xuống cấp là một trong những nguyên nhân khiến cả tiểu thương và người dân ít mặn mà vào chợ mua, bán. Nhiều chợ trước đây nhộn nhịp kẻ bán, người mua, nay thưa vắng, không phát huy hiệu quả, gây lãng phí đầu tư và diện tích đất đai. Và như một lẽ tự nhiên, không hợp tại chợ, một số tiểu thương ra kinh doanh ngoài đường, phát sinh các chợ cóc, chợ tạm, tiềm ẩn nguy cơ mất an toàn giao thông, gây ô nhiễm môi trường. Do thiếu quản lý, đầu tư, nhiều chợ không có hoặc có nhưng hệ thống thoát nước không còn hoạt động, cốt nền chợ thấp thường xuyên bị ngập úng, công tác vệ sinh môi trường không thực hiện tốt nên chợ thành nơi gây ô nhiễm môi trường, điểm phát sinh dịch bệnh, nhất là trong mùa mưa. Trong khi chợ là nơi chủ yếu kinh doanh thực phẩm tươi sống và thực phẩm chế biến, với môi trường bị ô nhiễm như vậy nhiều người đặt câu hỏi liệu vấn đề an toàn vệ sinh thực phẩm và sức khỏe của người tiêu dùng có được bảo đảm?

Ông Đỗ Phú Hào, Phó Trưởng phòng Kinh tế - Hạ tầng huyện Thái Thụy

Thái Thụy có 37 chợ dân sinh với tổng diện tích gần 13ha. Việc các chợ xuống cấp về hạ tầng và chậm được đầu tư cải tạo, nâng cấp do khó khăn về kinh phí đầu tư làm cho hoạt động của chợ kém hiệu quả, lãng phí tài nguyên đất đai. Đặc biệt, chợ dân sinh không còn sức hút đối với tiểu thương sẽ ảnh hưởng tới hoạt động lưu thông hàng hóa, nhất là đối với hàng hóa thiết yếu phục vụ đời sống nhân dân, làm mất cơ hội việc làm của hàng nghìn người vốn quen với nghề và sống bằng nghề kinh doanh nhỏ lẻ tại chợ. Chợ dân sinh vẫn là kênh thương mại truyền thống quan trọng nên rất cần có cơ chế, chính sách tạo nguồn lực cho các địa phương đầu tư cải tạo, nâng cấp, duy trì hoạt động trong thời gian tới.

Ông Trần Văn Thuận, Chủ tịch UBND xã Đông Minh (Tiền Hải)

Nhìn chợ xuống cấp chúng tôi cũng rất xót xa, nhưng địa phương chưa có điều kiện đầu tư sửa chữa. UBND xã chỉ khoán cho ban quản lý chợ nộp ngân sách 12 triệu đồng phí chợ/năm, số tiền này không đủ để tái đầu tư hạ tầng của chợ. Đông Minh đang phấn đấu lên đô thị loại IV nên chợ được quy hoạch đầu tư trở thành trung tâm thương mại kết hợp chợ dân sinh, dự tính kinh phí hơn

20 tỷ đồng. Cái khó của địa phương hiện nay còn nợ công gần 30 tỷ đồng xây dựng nông thôn mới cần phải xử lý, trước mắt nhu cầu vốn đầu tư nâng cấp hạ tầng đô thị cũng lớn và cấp bách.

Ông Vũ Ngọc Linh, quản lý chợ hải sản Đông Minh (Tiền Hải)

Trước đây, chợ hải sản Đông Minh thu hút hàng trăm tiểu thương kinh doanh nên được quy hoạch trở thành chợ đầu mối hải sản phục vụ nhân dân khu Đông Tiền Hải. Do chợ xuống cấp, lại không được đầu tư sửa chữa, thêm vào đó một số chợ ở các xã lân cận như Đông Cơ, Đông Hoàng, Đông Long, Đông Xuyên được đầu tư mở rộng, khang trang nên thu hút nhiều tiểu thương từ chợ hải sản Đông Minh sang. Hiện chợ chỉ còn hơn 50 tiểu thương, khách đến mua sắm ít nên thu phí chợ không đủ phục vụ công tác quản lý, vệ sinh và nộp ngân sách địa phương.

(còn nữa)
KHẮC DUÂN

THU NGÂN SÁCH Ở VŨ THƯ

Những tín hiệu vui

Dù công tác thu ngân sách còn gặp nhiều khó khăn nhưng cấp ủy, chính quyền, ngành thuế huyện Vũ Thư đã thực hiện quyết liệt các giải pháp để tăng thu, tiết kiệm chi, do vậy tổng thu ngân sách nhà nước (NSNN) từ đầu năm đến nay đạt kết quả khá ấn tượng.

Nhiều khoản thu đạt và vượt dự toán

Bà Phạm Thị Thanh Tâm, Trưởng phòng Tài chính - Kế hoạch huyện cho biết: Ngay từ đầu năm, UBND huyện đã chỉ đạo các đơn vị đẩy mạnh tuyên truyền, vận động bằng nhiều hình thức tới doanh nghiệp, hộ kinh doanh trên địa bàn kê khai và nộp thuế đúng, đủ; thường xuyên đôn đốc đơn vị chuyên môn phối hợp chặt chẽ với Chi cục Thuế khu vực thành phố Thái Bình - Vũ Thư chủ động khai thác các nguồn thu, tăng cường quản lý, chống thất thu. Tổ chức giao ban theo cụm xã để giúp các địa phương xây dựng kế hoạch tạo nguồn thu sát thực tế, có tính khả thi cao;

đẩy mạnh công tác đấu giá quyền sử dụng đất để bổ sung nguồn lực cho đầu tư phát triển kinh tế - xã hội. Hầu hết các doanh nghiệp, hộ kinh doanh coi nộp thuế là nghĩa vụ, luôn nộp đúng, nộp đủ thuế cho nhà nước. Bà Nguyễn Thị Yến, chủ cửa hàng Huynh Yến, xã Minh Khai chia sẻ: Từ đầu năm đến nay, việc buôn bán của gia đình cảm chừng ít khó khăn chung, hy vọng dịp tết thị trường sẽ sôi động hơn, sức mua tăng. Tới kỳ nộp thuế gia đình vẫn ưu tiên nộp thuế đúng hạn vì sau này mình cũng được hưởng lợi khi ngân sách được sử dụng xây dựng các công trình phúc lợi.

Ông Đinh Nho Liêm, Phó Chủ tịch UBND huyện Vũ Thư cho biết: Tổng thu NSNN trên địa bàn huyện 10 tháng năm 2024 đạt trên 1.000 tỷ đồng, bằng 340% dự toán tính giao và bằng 513% cùng kỳ năm 2023; 10 tháng đã có 6/11 chỉ tiêu thu trên địa bàn hoàn thành, vượt dự toán giao như: thu lệ phí trước bạ đạt 113% dự toán giao; thuế sử dụng đất phi nông nghiệp đạt 131% dự toán giao; thuế thu nhập đạt 169% dự toán giao;

thu khác ngân sách đạt 538% dự toán giao; thu tại xã đạt 294% dự toán giao... Đặc biệt, năm nay huyện xây dựng mục tiêu thu từ đầu giá quyền sử dụng đất đạt 380 tỷ đồng, vượt dự toán tính giao 210 tỷ đồng, gấp 3,4 lần kết quả thực hiện năm 2023; nhưng mới hết tháng 10, tổng thu tiền sử dụng đất đã đạt trên 840 tỷ đồng, bằng 496% dự toán tính giao, bằng 222% dự toán huyện giao và bằng 934% cùng kỳ năm 2023. Sau rất nhiều năm phấn đấu, số thu tiền sử dụng đất năm nay đã bứt phá, đạt con số ấn tượng, cao nhất từ trước tới nay.

Thu NSNN cao giúp huyện có thêm nguồn lực đầu tư cho phát triển kinh tế - xã hội, xây dựng nông thôn mới nâng cao, đời sống nhân dân vì thế cũng được nâng lên. Ông Nguyễn Văn Thụ, Chủ tịch UBND xã Dũng Nghĩa cho biết: Với sự vào cuộc của cả hệ thống chính trị, năm 2024 xã đã đầu giá thành công 84/86 lô đất, thu về cho ngân sách các cấp hơn 100 tỷ đồng. Cũng nhờ đó mà tổng thu ngân sách 10 tháng của xã đạt gần 78 tỷ đồng, đạt

526% dự toán giao, trong đó có một số chỉ tiêu đạt cao như thuế giá trị gia tăng, thu nhập doanh nghiệp đạt 967% dự toán giao, lệ phí trước bạ nhà đất đạt 375% dự toán giao, thuế phi nông nghiệp đạt 113% dự toán giao... Thu ngân sách cao giúp xã có nguồn đầu tư nâng cấp cơ sở hạ tầng, hoàn thiện các tiêu chí, phấn đấu về đích nông thôn mới nâng cao cuối năm 2024.

Đồng bộ các giải pháp

Thu NSNN trên địa bàn huyện Vũ Thư 10 tháng đầu năm có tín hiệu vui nhưng vẫn còn một số khoản thu đạt thấp như thu thuế ngoài quốc doanh, thu phí và lệ phí, thu tiền thuê mặt đất, mặt nước, thu số xố kiến thiết. Nguyên nhân cơ bản là thị trường bất động sản không ổn định, tiến độ triển khai một số dự án chậm... Thời gian để về đích thu NSNN năm 2024 còn rất ngắn, vì vậy UBND huyện tiếp tục tập trung chỉ đạo quyết liệt hơn nữa công tác thu ngân sách, phấn đấu hoàn thành dự toán thu ngân sách ở mức tăng thu cao nhất, nhất là các khoản thu chưa đạt. Bà Phạm Thị Như Phong, Chủ tịch UBND huyện cho biết: Mặc dù thu NSNN của huyện rất khả quan, đã vượt nhiều so với dự toán tính giao nhưng với tình hình không chủ quan, tự mãn, những tháng cuối năm, huyện chỉ đạo các đơn vị liên quan rà soát các khoản thu còn dư địa nộp ngân sách khi có phát sinh, kiên quyết không bỏ sót nguồn thu. Đẩy mạnh chuyển đổi số, tích cực ứng dụng công nghệ thông tin trong quản lý thu các giao dịch thương mại điện tử, mở rộng triển khai hóa đơn điện tử khỏi tạo ra máy tính tiền... Các cơ quan, đơn vị, địa phương khẩn trương hoàn thành các bước của các dự án, tổ chức lựa chọn đơn vị đấu giá và tổ chức đấu giá đúng quy định. Kịp thời tháo gỡ vướng mắc, khó khăn trong công tác giải phóng mặt bằng; thực hiện quy hoạch, đầu tư xây dựng cơ sở hạ tầng để có mặt bằng sạch đưa vào kế hoạch đấu giá quyền sử dụng đất. Thực hiện tốt công tác tuyên truyền các chính sách pháp luật về thuế, hỗ trợ kịp thời mọi vướng mắc và tạo điều kiện thuận lợi cho người nộp thuế thực hiện nghĩa vụ thuế...

THU HIỀN

Các địa phương huy động nhân lực, phương tiện tập trung cày lật đất, phơi ải.

Vụ xuân năm 2025, toàn tỉnh gieo cấy khoảng 74.000ha, phần đầu năng suất đạt trên 70 tạ/ha, sản lượng dự kiến trên 510.000 tấn. Để đạt được kết quả đó, các địa phương đang dồn sức vào công tác chuẩn bị, trong đó việc cày lật đất được xem là nhiệm vụ trọng tâm, bảo đảm cho thành công của vụ xuân.

Cày lật đất là khâu kỹ thuật quan trọng giúp cải thiện chất lượng đất, tăng độ tơi xốp, tiêu diệt mầm bệnh, cỏ dại, tạo điều kiện thuận lợi cho cây lúa phát triển. Đặc biệt, với đặc thù sản xuất vụ xuân thường gặp thách thức từ thời tiết lạnh giá và sâu bệnh đầu mùa, việc cày lật đất sớm càng trở nên cần thiết. Chính vì vậy, ngay từ đầu tháng 10, ngành nông nghiệp đã xây dựng kế hoạch cụ thể và chỉ đạo sát sao từng khâu chuẩn bị. Cùng với đó, các biện pháp cơ giới hóa đã được áp dụng rộng rãi, huy động máy cày hoạt động liên tục, bảo đảm hoàn thành công việc trước thời gian dự kiến. Thời tiết trong những ngày qua hanh khô là điều kiện thuận lợi cho công tác cày ải và làm thủy lợi nội đồng.

Tranh thủ thời tiết thuận lợi, những ngày qua, các xã, thị trấn trên địa bàn huyện Đông Hưng tập trung tổ chức cày lật đất, vệ sinh đồng ruộng. Đến nay, gần 9.000ha đã được cày lật đất. Ông Lê Quý Thăng, Trưởng phòng Nông nghiệp và Phát triển nông thôn huyện nhận định: Cơ giới hóa nông nghiệp đã giúp giảm đáng kể thời gian lao động và tăng hiệu quả trong sản xuất. Phòng đang phối hợp với các xã, thị trấn giám sát chặt chẽ tiến độ, đồng thời hỗ trợ nông dân kỹ thuật cày bừa, tổ chức diệt chuột đồng loạt, cách

các địa phương huy động nhân lực, phương tiện đẩy nhanh tiến độ cày lật đất, phơi ải. Đây là giải pháp kỹ thuật đem lại nhiều lợi ích trong gieo cấy lúa vụ xuân. Ngoài việc hạn chế mầm bệnh, sâu hại, cày ải còn có tác dụng cải tạo đồng ruộng, làm cho đất tơi xốp. Đối với các vùng trồng cây vụ đông, huyện yêu cầu các địa phương thực hiện phương châm thu hoạch đến đâu làm đất ngay đến đó. Phấn đấu hoàn thành công tác vệ sinh đồng ruộng, cày lật đất trên phạm vi toàn huyện trong tuần đầu tháng 12. Không chỉ dừng lại ở khâu cày lật, phơi ải, Đông Hưng còn tập trung kích tra chất lượng đất, khuyến khích nông dân sử dụng các loại phân bón hữu cơ và vi sinh để tăng độ phì nhiêu, bảo vệ môi trường đất lâu dài.

Tại Quỳnh Phụ, các địa phương cũng đang khẩn trương triển khai cày lật đất. Huyện đã huy động toàn bộ máy móc từ các HTX và hộ dân, tổ chức làm đất luân phiên, tránh tình trạng dồn ứ hay thiếu hụt máy móc. Đến thời điểm hiện tại, các địa phương đã hoàn thành gần 70% diện tích cày lật, phần đất hoàn tất trong trung tuần tháng 12. Ông Đỗ Tiến Công, Trưởng phòng Nông nghiệp và Phát triển nông thôn huyện nhận định: Cơ giới hóa nông nghiệp đã giúp giảm đáng kể thời gian lao động và tăng hiệu quả trong sản xuất. Phòng đang phối hợp với các xã, thị trấn giám sát chặt chẽ tiến độ, đồng thời hỗ trợ nông dân kỹ thuật cày bừa, tổ chức diệt chuột đồng loạt, cách

sử dụng phân bón hợp lý nhằm bảo đảm vụ xuân thành công. Vụ xuân năm 2025, toàn huyện gieo cấy gần 10.900ha, phần đầu năng suất đạt 71,77 tạ/ha. Cơ cấu giống lúa chuyển biến theo hướng tăng giống lúa chất lượng cao, chiếm 35% diện tích. Bà Phạm Thị Hoàn, xã An Cầu chia sẻ: Cày lật đất sớm giúp đất tơi xốp hơn, hạn chế cỏ dại và mầm bệnh, rất quan trọng để cây lúa phát triển tốt. Gia đình tôi đã hoàn thành cày lật đất trên toàn bộ diện tích hơn 3 mẫu và chuẩn bị giống để gieo mạ đúng lịch thời vụ của HTX DVNN.

Bà Nguyễn Thị Nga, Phó Giám đốc Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn cho biết: Chúng tôi chỉ đạo các địa phương bám sát kế hoạch, đẩy nhanh tiến độ cày lật đất, phơi ải nhưng vẫn bảo đảm đúng kỹ thuật. Đồng thời, ngành nông nghiệp khuyến khích việc áp dụng tiến bộ kỹ thuật trong sản xuất để nâng cao năng suất và chất lượng nông sản. Các địa phương tập trung vệ sinh đồng ruộng, hoàn thành cày lật đất, phơi ải, làm thủy lợi nội đồng trước ngày 15/12/2024; gieo mạ xuân ngắn ngày từ ngày 24/1 - 5/2/2025; kết thúc gieo cấy trước ngày 25/2/2025. Với sự đồng lòng của các cấp chính quyền và bà con nông dân cùng sự hỗ trợ của khoa học kỹ thuật và cơ giới hóa trong nông nghiệp, vụ xuân năm 2025 hứa hẹn thắng lợi, góp phần quan trọng vào mục tiêu phát triển kinh tế nông nghiệp của tỉnh.

MINH NGUYỆT

Cán bộ Chi cục Thuế khu vực thành phố Thái Bình - Vũ Thư hướng dẫn người dân kê khai thuế.